

До спеціалізованої вченої ради Д 64.051.05
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна
Міністерства освіти і науки України

ВІДГУК

**опонента доктора економічних наук, професора
Шкуренко Ольги Володимирівни
на дисертаційну роботу Шепеленко Світлани Миколаївни
«Управління інтелектуальним потенціалом підприємств в умовах
глобалізаційних трансформацій»,
представлену на здобуття наукового ступеня доктора економічних
наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління
підприємствами (за видами економічної діяльності)**

**Актуальність теми дослідження та її зв'язок із науковими темами,
програмами, планами**

В умовах сучасного динамічного ринку інтелектуалізація є ключовим фактором успіху та довгострокового розвитку підприємств. У глобалізованому світі суб'єкти підприємництва з метою підвищення конкурентоспроможності повинні постійно вдосконалювати свої знання та навички. При цьому слід зазначити, що інтелектуальний капітал, як ключовий ресурс, стає основним чинником успіху на ринку. В умовах глобалізації підприємства співпрацюють не тільки з місцевими, але й з міжнародними гравцями, тому слід враховувати фактори, що визначають їх здатність конкурувати на світовому ринку. Саме інтелектуальний потенціал відіграє вирішальну роль у формуванні конкурентних переваг і забезпеченні сталого розвитку в сучасному світі глобалізації та технологічних змін.

Сучасні виклики та зміни вимагають від підприємств швидкої адаптації, тому при ухваленні управлінських рішень щодо стратегічного їх розвитку важливо враховувати креативність і рівень інтелектуального потенціалу. Ефективне управління знаннями дозволяє підприємствам оптимально використовувати та розподіляти інтелектуальні ресурси, залучати й утримувати талановитих працівників для досягнення стратегічних цілей. У той же час, стратегічні зміни вимагають гнучкого підходу до управління талантами. Це означає, що потрібно не тільки розвивати ключові навички та компетенції, але й

створювати умови для безперервного навчання та адаптації до нових викликів. Важливо також забезпечити підтримку командної роботи та створити середовище, в якому працівники відчуватимуть свою значущість та можливості для професійного зростання. Отже, успішне управління інтелектуальним потенціалом в умовах цифровізації та стратегічних змін базується на системному підході, що поєднує технологічні інновації з розвитком людських ресурсів і створенням культури безперервного навчання та адаптації.

Водночас, це зумовлює необхідність переосмислення теоретико-методологічних засад щодо управління інтелектуальним потенціалом підприємств, а також розробку науково-практичних положень з формування та реалізації управлінських рішень щодо активізації інноваційно-креативних можливостей інтелектуального потенціалу підприємств. Вирішенню цих питань присвячена дисертація Шепеленко Світлани Миколаївни на тему: «Управління інтелектуальним потенціалом підприємств в умовах глобалізаційних трансформацій».

Дисертаційну роботу виконано відповідно до тематики науково-дослідних робіт ННІ «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, зокрема науково-дослідним темам: «Трансформаційні процеси соціально-економічних систем в умовах невизначеності» (номер державної реєстрації: 0123U103888); «Управління розвитком бізнес-структур в умовах макроекономічної нестабільності» (номер державної реєстрації: 0123U103889); «Менеджмент та публічне управління: концептуальні засади формування та перспективи реалізації в Україні» (номер державної реєстрації № 0119U103139), «Вплив глобалізаційних викликів на розвиток вітчизняного підприємництва в умовах нестабільності» (номер державної реєстрації № 0124U000155).

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані у дисертації, розкривають мету і завдання дослідження. У роботі розроблено і науково обґрунтовано теоретико-методологічні та науково-практичні положення щодо управління інтелектуальним потенціалом підприємств в умовах глобалізаційних трансформацій.

Оригінальність дослідження полягає в розробці методології управління інтелектуальним потенціалом підприємств в умовах глобалізаційних трансформацій, яка базується на вивченні та систематизації наукових гіпотез історико-філософських поглядів щодо ґрунтовного пізнання унікального феномену синергетичної еволюції інтелектуального потенціалу, що ґрунтується на різних фазах порядку (стабільності – гомеостазу) або хаосу (кризи, небезпеки) під впливом ендогенного та екзогенного середовища через призму теорії спіральної динаміки; та використанні міждисциплінарних підходів до побудови новітньої конфігурації системи багаторівневого ефективного управління підприємствами, сприяючи стійкому їх розвитку та адаптації до нових глобалізаційних викликів, забезпечуючи інноваційно-технологічний прорив як стратегічний результат розвитку через застосування сукупності інноваційних ад'єктивних методів та моделей, та є науковим підґрунтям формування методологічних парадигм, які об'єктивно інтерпретують економічну етіологію глобалізаційних трансформацій.

Розроблена методологія стала базисом для обґрунтування наукових положень, висновків і практичних рекомендацій, представлених у дисертації.

Зміст дисертації Шепеленко С.М. свідчить про достатнє оволодіння загальнонауковими та спеціальними методами досліджень, такими як: абстрактно-логічний; теоретичного узагальнення, системного й ретроспективно-економічного аналізу; аналізу і синтезу; таксономії; фінансово-економічного і статистичного аналізу; кореляційно-регресійного аналізу; кластеризації; екстраполяції; графічний, – що дозволило авторці здійснити глибокий аналіз проблеми управління інтелектуальним потенціалом підприємств в умовах глобалізаційних трансформацій, зробити відповідні висновки та довести їх обґрунтованість.

Послідовність вирішення проблемних питань, формулювання висновків і рекомендацій у роботі є логічним і структурованим. При розгляді попередніх напрацювань застосовується критична оцінка, пропонується авторське бачення вирішення визначених завдань у дослідженні. Інформаційну основу дослідження становлять законодавчі та нормативні акти України, наукові публікації провідних вітчизняних учених, статистичні дані звітності промислових підприємств України, ресурси інтернету.

Дисертаційна робота складається зі вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаної літератури, додатків.

У вступі обґрунтовано актуальність дисертаційної роботи, визначено мету, завдання, предмет, об'єкт і методи дослідження, викладено наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, окреслено особистий внесок здобувача, наведено дані про апробацію результатів дослідження і публікації.

У першому розділі дисертації «Теоретичні засади управління інтелектуальним потенціалом підприємств в умовах глобалізаційних трансформацій» розглянуто та розвинено трансформаційні імперативи розвитку інтелектуального потенціалу підприємств; проаналізовано парадигмальні засади глобалізаційних трансформації та їх вплив на розвиток підприємств; розроблено фундаментальні основи формування категоріально-понятійного апарату управління інтелектуальним потенціалом підприємств в умовах глобалізаційних трансформацій (с. 42-82).

У другому розділі дисертації «Методологічні аспекти управління інтелектуальним потенціалом підприємств в умовах глобалізаційних трансформацій» проаналізовано вплив глобалізації на розвиток інтелектуального потенціалу підприємств; сформовано методологічний контент управління інтелектуальним потенціалом підприємств; проаналізовано методи та моделі його оцінки (с. 83-139).

У третьому розділі дисертації «Економіко-аналітичні основи діагностики інтелектуального потенціалу підприємств» авторкою досліджено тенденції розвитку промислових підприємств; розроблено теоретико-методичний підхід до оцінки інноваційної рефлексії промислових підприємств; проведено оцінку синергізму інтелектуального капіталу та інноваційного клімату (с. 140-191).

У четвертому розділі дисертації «Ефективність системи управління інтелектуальним потенціалом підприємств в умовах глобалізаційних трансформацій» авторкою визначено ефективність процесів конвергенції інтелектуалізації промислових підприємств на основі корпоративної культури; запропоновано адхократичний інтегрований механізм управління інтелектуальним потенціалом підприємств в умовах глобалізаційних трансформацій; обґрунтовано синергізм процесів соціально-економічної політики промислових підприємств як основи управління інтелектуальним потенціалом; сформовано систему мотивації процесів інтелектуалізації на

основі активізації евдемонізму людського потенціалу підприємств (с. 192-284).

У п'ятому розділі дисертації «Концептуальні основи управління інтелектуальним потенціалом підприємств в умовах глобалізаційних трансформацій» авторкою розроблено мультифакторний підхід до формування стратегічних доміант управління інтелектуальним потенціалом підприємств в умовах глобалізаційних трансформацій; запропоновано кластеризацію промислових підприємств в аспекті управління інноваційністю інтелектуального потенціалу; розроблено концепцію управління інтелектуалізацією розвитку підприємств на основі активізації інтроспекції людського потенціалу; запропоновано технологію ендогенного зростання як основу детермінантного розвитку інтелектуального потенціалу підприємств в умовах цифровізації (с. 285-390).

Отже, безсумнівно, структура роботи є логічною та завершеною. Зміст реферату ідентичний основним положенням дисертації. Усе вищевказане дозволяє констатувати про обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Наукова новизна положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у докторській дисертації, їх загальнонаціональне значення

Наукова новизна отриманих результатів полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних, методологічних і науково-практичних засад управління інтелектуальним потенціалом підприємств в умовах глобалізаційних трансформацій. Основними елементами наукової новизни є:

– методологія управління інтелектуальним потенціалом підприємств в умовах глобалізаційних трансформацій, яка базується на вивченні та систематизації наукових гіпотез історико-філософських поглядів щодо ґрунтового пізнання унікального феномену синергетичної еволюції інтелектуального потенціалу, що ґрунтується на різних фазах порядку (стабільності – гомеостазу) або хаосу (кризи, небезпеки) під впливом ендогенного та екзогенного середовища через призму теорії спіральної динаміки; та використанні міждисциплінарних підходів до побудови новітньої конфігурації системи багаторівневого ефективного управління підприємствами (с. 96-121);

– адхократичний інтегрований механізм управління інтелектуальним потенціалом підприємств в умовах глобалізаційних трансформацій, який побудовано на основі консолідації ефекту адхократії та перманентної формалізації індексу людського щастя через технологію імплементації варіативного впливу їх функціональних складових (корпоративна культура, емоційно-психологічний стан, стресостійкість, резильєнтність, ергономічність, комунікативність, професійна самореалізація, самоефективність тощо) на стійкість адаптивно-гнучкого функціонування підприємства (с. 217-232);

– концепція формування інтроспекції інтелектуального потенціалу підприємств в умовах глобалізаційних трансформацій, яка базується на моделюванні та імплементації результатів синхронного поєднання збалансованої системи показників якісного і кількісного виміру інтелектуальних потенційних можливостей розвитку підприємств, інтенсивної глобальної цифровізації з урахуванням систематично-послідовних, адаптивно-гнучких процесів управління підприємством для формування когнітивної здатності до аналізу, розуміння, вирішення проблем (с. 334-365);

– технологія ендогенного зростання як основа детермінантного розвитку вітчизняних промислових підприємств, яка базується на визначенні інноваційно-цифрових особливостей розвитку підприємств як соціально-економічної системи, що сформована під впливом кардинальних змін постулатів індустріальної парадигми (Індустрії 4.0 та Індустрії 5.0), змінюючи структуру економіки, обумовлюючи комбінаторні переваги економічного, екологічного, соціального, корпоративного характеру відповідно до концепції сталого розвитку (с. 366-384);

– фундаментальні основи формування категоріально-понятійного апарату управління інтелектуальним потенціалом підприємств в умовах глобалізаційних трансформацій, що дозволило визначити сутність базового поняття дослідження «управління інтелектуальним потенціалом підприємств в умовах глобалізаційних трансформацій», та є основою генерування, накопичення, використання інтелектуальних активів за рахунок продукування інновацій та формування адаптивно-гнучких механізмів використання логічного мислення, визначення сучасних тенденцій трансформації ринку праці (с. 62-78);

– науково-практичний підхід до формування системи мотивації процесів інтелектуалізації на основі активізації евдемонізму людського потенціалу підприємств, який базується на комплементарній колаборації базових принципів

мотивації та акумуляційному ефекті евдемонізму як соціально-економічного феномену; встановлюючи кореляційні взаємозв'язки між тенденціями розвитку підприємств та впливом глобалізаційних трансформацій на генерацію нової формації людського існування, що дозволяє підвищити рівень конкурентоспроможності підприємства на ринку за рахунок розвитку інтелектуального потенціалу (с. 269-280);

– стратегія управління інтелектуальним потенціалом підприємств на основі мультифакторного підходу, яка базується на системології, принципах поєднання структурно-функціональних зв'язків та ієрархізації стратегічних та тактичних цілей з їх змістовним наповненням між потенційними можливостями розвитку підприємств та парадигмою накопичення знань в аспекті інтелектуалізації управлінського процесу через індивідуальний, груповий та контекстний рівень соціальної агрегації (с. 285-300);

– науково-теоретичний підхід щодо формування соціально-онтологічних основ сучасних процесів глобалізації, який побудований на систематизації функціональних ознак процесів модернізації, еволюції, диференціації, раціоналізації сучасності та результатів осмислення концептуалізації соціально-економічних змін, які відбуваються під впливом багатовекторного процесу глобалізації як мегатренду. Це зумовлює та циклічно активізує фундаментальні зміни соціально-економічного характеру, об'єктивно підтверджуючи соціокультурні зрушення в рамках формування нової парадигми розвитку з урахуванням впливу перманентних загроз, ризиків, конфліктів, протистоянь і протиріч на генерування тенденцій інноваційності управління підприємствами (с. 54-62);

– методичні аспекти оцінки інтелектуального потенціалу підприємства, які базуються на конгруенції методів, моделей, інструментів і засобів науково-практичної імплементації результативності показників, що систематично та об'єктивно оцінюють складові інтелектуального потенціалу підприємства; і дозволяють визначити комунікаційні зв'язки щодо інтеграції аналітичної складової діагностичного апарату дослідження в конфігурацію бізнес-стратегії підприємств для визначення пріоритетів формування ефективних управлінських рішень з урахуванням глобалізаційних трансформаційних викликів (с. 122-134);

– науково-практичний підхід до оцінки рівня інтелектуального потенціалу, який базується на комплексній реалізації взаємопов'язаних та взаємообумовлених етапів процесу оцінювання та визначення інтегральної

оцінки показників ступеня інноваційної рефлексії підприємств та їх якісного виміру, що дозволяє формувати науково-практичне підґрунтя ефективної системи управління інтелектуальним потенціалом промислових підприємств за рахунок виокремлення сучасних тенденцій, які сфокусовані на прикладних і інноваційних дослідженнях, підвищенні їх комерційної, наукової, практичної значущості та посиленні зв'язків між наукою, державою і промисловістю (с. 156-176);

– науково-практичний підхід до визначення потенціального ефекту від розвитку процесу інтелектуалізації підприємств на основі управління корпоративною культурою, який базується на оцінці та визначення рівня значущості ступеня впливу корпоративної культури на активізацію процесу інтелектуалізації персоналу, що дозволяє ранжувати фактори функціонального впливу на зміну типу корпоративної культури та її діагностичного профілю, що є ключовим фактором трансформації стандартів корпоративного управління інтелектуальним потенціалом підприємств з метою підвищення їх конкурентоспроможності і, як наслідок, адаптації до зміни тенденцій структуризації ієрархії багаторівневої системи управління підприємством (с. 192-217);

– модель формування соціальної політики як основи управління інтелектуальним потенціалом підприємств, яка базується на отриманні позитивного (негативного) приросту економічного ефекту як результату їх діяльності на основі використання багатофакторної лінійної моделі для визначення синергетичного ефекту соціально-економічного розвитку, що є основою для формування комплексу заходів щодо залучення інвестиційних ресурсів та зниження операційних витрат, а також аналізу можливих синергетичних ефектів при стратегічному плануванні тенденцій розвитку інтелектуального потенціалу підприємств під впливом глобалізації економіки (с. 233-268);

– науково-практичний підхід до побудови траєкторій розвитку інтелектуального потенціалу підприємств, який базується на моделюванні ключових показників їх ефективної діяльності в рамках кластеризації та генеруванні певних позитивних ефектів формалізації соціально-економічних і фінансових параметрів як основи визначення результативності для побудови спектральної направленості залучення інвестицій у розвиток кадрово-інтелектуального ресурсу з метою створення сприятливого середовища

функціонування, що забезпечує гнучкість і резильєнтність підприємств в умовах непередбачуваних глобалізаційних змін (с. 301-334).

Пропозиції та рекомендації, сформульовані як результати дослідження, дозволять промисловим підприємствам досягти високого рівня розвитку, а також можуть бути використані в межах практичних рекомендацій усіма суб'єктами процесу соціально-економічного розвитку. Результати дисертації отримали практичне застосування в діяльності Мереф'янської міської ради (довідка про впровадження № 08-24/1845-2-31 від 20.08.2024 р.); ТОВ «ВАДАРТ ГРУП» (довідка про впровадження № 08-72/43 від 27.05.2024 р.); Харківського регіонального фонду підтримки підприємництва Харківської обласної військової адміністрації (довідка про впровадження № 01-25/55 від 10.05.2024 р.); ТОВ «БЄЛ-ОЛЕ» (довідка про впровадження № 135/С-21 від 15.05.2024 р.); Малого державного підприємства «Інститут проблем управління НАН України» (довідка про впровадження № 115/14-25 від 15.07.2024 р.); ТОВ «ІПІ «МАШГІДРОПРИВОД»» (довідка про впровадження № 235-01/08 від 25.04.2024 р.); ТОВ «ПРАВЕКС ГРУП» (довідка про впровадження № 45/83 від 20.06.2024 р.); ФОП «Муратов О.В.» (довідка про впровадження № 32/08 від 30.06.2024 р.); ТОВ «СКЛОВОЛОКНО» (довідка про впровадження № 31-24/07 від 18.06.2024 р.); ТОВ «МФ «Константа»» (довідка про впровадження № 144/88-1 від 18.07.2024 р.); ТОВ «Мереф'янський механічний завод» (довідка про впровадження № 143-24/45-15 від 24.06.2024 р.).

Теоретичне значення основних положень дисертації підтверджується використанням у навчальному процесі Української інженерно-педагогічної академії при підготовці фахівців другого рівня вищої освіти (магістр) із напрямку 073 «Менеджмент» при викладанні дисциплін «Антикризовий менеджмент», «Корпоративне управління та організаційна культура», «Креативний менеджмент» та «HR-менеджмент». (довідка № 106-38-02 від 22.01.2024 р.).

Повнота викладу результатів дослідження в наукових публікаціях, зарахованих за темою докторської дисертації

Наукові результати дисертаційної роботи опубліковано у 45 наукових працях, у тому числі: 2 розділи у колективних монографіях, 4 статті у закордонних виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз

Scopus/WoS; 21 стаття у наукових фахових виданнях України, 18 публікацій тез доповідей у збірниках за матеріалами конференцій

Загальний обсяг опублікованих праць становить 21,37 ум.-друк. арк., з яких особисто здобувачеві належить 19,07 ум.-друк. арк.

Ступінь використання матеріалів і висновків кандидатської дисертації

Результати досліджень, за якими Шепеленко С.М. захистила кандидатську дисертацію на тему: «Формування в учнів професійно-технічних навчальних закладів готовності до професійного та кар'єрного самовдосконалення», подану на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти, в її докторській дисертації не використовувалися.

Відсутність (наявність) академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації

Дисертаційна робота Шепеленко Світлани Миколаївни на тему: «Управління інтелектуальним потенціалом підприємств в умовах глобалізаційних трансформацій» відповідає принципам академічної доброчесності. У докторській дисертації та наукових працях, які відображають її результати, відсутній академічний плагіат, фабрикації та фальсифікації, що підтверджено відповідною довідкою. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Дискусійні питання та зауваження щодо положень докторської дисертації

Відзначаючи загальний високий рівень обґрунтованості теоретичних та прикладних досліджень, виконаних в дисертації Шепеленко С.М., її цілісність та логіку викладу матеріалів, можна вказати і на наявність деяких дискусійних положень, що будуть предметом для дискусій під час захисту:

1. В роботі автором в рамках дослідження представлено складові розвитку процесу глобалізації (рис.1.1, с. 45). Але, доцільно було б з нашої точки зору,

більш глибоко пояснити взаємозв'язок економічної, політичної, культурної інтеграції й уніфікації, та їх вплив на розвиток підприємств, що дозволило б ґрунтовніше розуміти актуальність глобалізації у взаємозв'язку з сучасними трансформаційними змінами.

2. В тексті роботи при дослідженні парадигмальних засад глобалізаційних трансформацій та їх впливу на розвиток підприємств автор стверджує, що «глобалізація формує....., а також систему онтологічних, гносеологічних та аксіологічних орієнтирів, що відображають сучасні виклики та можливості» (с. 57), але доцільно було б більш детально проаналізувати та зупинитись саме на впливі зазначених орієнтирів на якісні та кількісні показники розвитку промислових підприємств.

3. В роботі автором зазначено, що важливим для забезпечення сталого розвитку в умовах глобальної конкуренції є формування підґрунтя для генерування та реалізації ідеї людського щастя (с. 74), також наголошено на тому, що на рівні підприємства одним із головних чинників людського щастя є ефективна система мотивації та виділено види характерних мотиваційних методів (рис. 1.12, с. 76). В загальному погоджуючись із сформованою позицією, вважаємо, що авторка в недостатній мірі розглянула екзогенні та ендогенні фактори ефективного впровадження системи мотивації на підприємствах, орієнтуючись на світовий досвід.

4. Розробляючи методологічне підґрунтя дослідження, авторка виокремлює людський розвиток як основний індикатор формування інтелектуального потенціалу суспільства (с. 96-102). В роботі доведено, що рівень життя, освіти та здоров'я виступають не лише основними показниками людського розвитку, а й важливими факторами, що сприяють формуванню інтелектуального потенціалу суспільства, однак було б доцільним уточнити у чому саме будуть проявлятися результати формування інтелектуального потенціалу.

5. У підрозділі 3.2 на с. 165-169 авторкою у розрізі основних напрямків діяльності промислових підприємств: соціально-кадрова, перспективно-фінансова, виробничо-прогресивна, інноваційно-креативна, організаційно-інвестиційна проведено комплексну діагностику інноваційної рефлексії промислових підприємств як основи для формування системи управління інтелектуальним потенціалом підприємств. Зазначено, що оцінка ефективності управління промисловими підприємствами є важливим етапом для визначення

рівня їх конкурентоспроможності, стабільності та подальших перспектив розвитку і підвищення рівня інтелектуального потенціалу. На нашу думку, науковий результат був би більш практично значущим, якщо б авторкою було додатково враховано екологічну складову в контексті застосування ресурсозберігаючих технологій при визначенні інтегральної оцінки якості та ефективності інноваційної рефлексії промислових підприємств.

6. Заслуговує на увагу обґрунтований авторкою науково-практичний підхід до визначення взаємозв'язку інтелектуального капіталу та інноваційного клімату промислового підприємства (рис. 3.13, с.180). В дисертації зазначено, що гармонійне поєднання екзогенних та ендогенних чинників, що формують інтелектуальний капітал, та впливають на інноваційний клімат підприємства, дозволяє їм залишатися конкурентоспроможними та досягати високих результатів в умовах глобалізаційних трансформацій та цифровізації. Проте, потребує додаткового роз'яснення як саме має формуватися та підтримуватися інноваційний клімат промислових підприємств, що надало б повноти та вагомості отриманого наукового результату.

7. Додаткового пояснення вимагає позиція авторки (рис. 4.1, с. 195) щодо дворівневого підходу до формування корпоративної культури на підприємстві, а саме, потребує більш детального аналізу впровадження інноваційно-креативних технологій в діяльність підприємств та їх вплив на управління інтелектуальним потенціалом.

8. При дослідженні синергізму процесів соціально-економічної політики промислових підприємств авторка в роботі приділяє увагу результатам прояву синергізму в частині забезпечення конкурентних переваг, збільшення вартості підприємства, стратегічного партнерства (рис. 4.22, с. 238), проте, з нашої точки зору, доцільно було б більш розгорнуто конкретизувати яким саме чином буде здійснено вплив на розвиток інтелектуального потенціалу.

Однак, висловлені зауваження не знижують високий рівень теоретичної і практичної цінності дисертаційної роботи Шепеленко Світлани Миколаївни, не мають принципового характеру, не впливають на її загальну високу оцінку, а окремі зауваження можна розглядати як побажання здобувачу щодо напрямів подальшого дослідження проблеми.

Загальний висновок

Дисертаційна робота Шепеленко Світлани Миколаївни на тему: «Управління інтелектуальним потенціалом підприємств в умовах глобалізаційних трансформацій» є кваліфікаційною науковою працею, виконаною здобувачем самостійно, що містить нові науково обґрунтовані результати, які полягають в розробленні теоретико-методичних, методологічних і науково-практичних засад управління інтелектуальним потенціалом підприємств в умовах глобалізаційних трансформацій. Дисертація оформлена згідно чинних вимог. Надані у відгуку дискусійні питання та зауваження не мають впливу на загальну позитивну оцінку дисертації.

Таким чином, вищевикладене свідчить, що дисертаційна робота Шепеленко Світлани Миколаївни на тему: «Управління інтелектуальним потенціалом підприємств в умовах глобалізаційних трансформацій» за актуальністю, змістом, обсягом досліджень, науковою новизною та практичною значущістю отриманих результатів відповідає вимогам пп. 6, 7, 8, 9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 1197 від 17.11.2021 р., а її автор – Шепеленко Світлана Миколаївна заслуговує на присудження наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Опонент:

професор кафедри бізнес-логістики
та транспортних технологій
Державного університету інфраструктури
та технологій,
доктор економічних наук, професор

Ольга ШКУРЕНКО

Підпис Ольги ШКУРЕНКО засвідчую
Проректор з науково-педагогічної роботи
Державного університету
інфраструктури та технологій

Юрій ДУДНИК

106-10/03

24.01.2025 р.

Кемпій секретар спеціалізованої вченої
ради Д 64.051.05
Віра Віталіївна